

- 1887 / 3 - 98 / 99

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

18 FÉVRIER 1999

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 30 juillet 1938
concernant l'usage des langues à
l'armée**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DÉFENSE NATIONALE (1)

PAR
M. Jan VAN ERPS

- (1) Composition de la commission :
Président : M. Henry (J.P.)

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. MM. Cauwenberghs, De Crem, Ghesquière, Van Erps.	MM.Brouns, Eyskens, Moors, Vanpoucke, Mme. Verhoeven.
P.S. MM. Canon, Harmegnies, Henry.	MM. Biefnot, Dallons, Frédéric, Giet,
V.L.D. MM. Eeman, Lahaye, van den Abeelen.	MM. Chevalier, Smets, Mme. Van den Poel-Welkenhuysen, M. Versnick.
S.P. MM. Cuyt, Janssens.	MM. De Richter, Van der Maelen, mevr. Vanlerberghe
P.R.L.- MM. Denis, Moerman. F.D.F.	MM. Barzin, de Donnée, Duquesne.
P.S.C. M. Beaufays.	MM. Gehlen, Mairesse.
V.B. M. Spinnewyn.	MM. Sevenhans, Van den Broeck.
Agalev/M. Vanoost. Ecolo	MM. Deleuze, Van Dienderen.

C. — Membre sans voix délibérative

V.U. M. Borginon.
F.N. M. Wailliez.

Voir:

- 1887 - 98 / 99 :
– N° 1 : Proposition de loi de M. Gehlen.
– N° 2 : Amendement.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

- 1887 / 3 - 98 / 99

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

18 FEBRUARI 1999

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 30 juli
1938 betreffende het gebruik der
talen bij het leger**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE LANDSVERDEDIGING (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Jan VAN ERPS

- (1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Henry (J.P.)

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. HH.Cauwenberghs, De Crem, Ghesquière, Van Erps.	HH.Brouns, Eyskens, Moors, Vanpoucke, Mevr. Verhoeven.
P.S. HH. Canon, Harmegnies, Henry.	HH. Biefnot, Dallons, Frédéric, Giet,
V.L.D. HH. Eeman, Lahaye, van den Abeelen.	HH. Chevalier, Smets, Mevr. Van den Poel-Welkenhuysen, H. Versnick.
S.P. HH. Cuyt, Janssens.	HH. De Richter, Van der Maelen, mevr. Vanlerberghe.
P.R.L.- HH. Denis, Moerman. F.D.F.	HH. Barzin, de Donnée, Duquesne.
P.S.C. H. Beaufays.	HH. Gehlen, Mairesse.
V.B. H. Spinnewyn.	HH. Sevenhans, Van den Broeck.
Agalev/H. Vanoost. Ecolo	HH. Deleuze, Van Dienderen.

C. — Niet-stemgerechtigd lid

V.U. H. Borginon.
F.N. H. Wailliez.

Zie:

- 1887 - 98 / 99 :
– Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heer Gehlen.
– Nr. 2 : Amendement.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi le 3 février 1999.

I. DISCUSSION GENERALE

M. Gehlen explique que depuis quelques années, les germanophones attirés par une carrière militaire sont trop peu nombreux, car ils sont rebutés, avant tout, par le fait que les examens d'entrée se déroulent exclusivement en français ou en néerlandais. L'intervenant précise que la proposition de loi à l'examen vise dès lors à faciliter l'accès à l'armée pour les candidats-officiers ou sous-officiers germanophones en leur permettant de présenter en allemand l'examen d'entrée portant sur la connaissance approfondie. Le résultat de cet examen sera pris en compte pour classer le candidat en vue de son recrutement. En outre, cet examen pourra être pris en considération lorsqu'il s'agira de reconnaître le bilinguisme du candidat, ce qui pourra lui donner droit, à un stade ultérieur, à l'indemnité de bilinguisme. Enfin, la proposition de loi prévoit la possibilité pour les candidats-volontaires germanophones de suivre l'instruction de base en allemand, dans une unité germanophone du niveau du peloton qui pourra être créée. L'intervenant souligne que la proposition de loi ne crée pas pour autant un troisième régime linguistique à l'armée, dès lors que la formation en allemand se limitera à l'instruction de base dans l'unité germanophone à créer.

M. Dallons félicite l'auteur de la proposition de loi parce que celle-ci va combler, pour les germanophones de Belgique, une lacune importante de la législation.

S'il comprend bien la problématique des germanophones en Belgique, *M. Borginon* souhaite néanmoins tout d'abord formuler des réserves à l'égard des répercussions potentielles de la proposition sur la législation relative à l'emploi des langues, plus particulièrement en ce qui concerne les francophones et les néerlandophones. C'est ainsi qu'il s'interroge sur la signification de la notion de «soldat germanophone», à l'article 8 de la proposition de loi.

Formulant une observation d'ordre formel, *M. Eeman* fait observer qu'il conviendrait de moderniser l'ancienne orthographe flamande.

Le président se demande, lui aussi, dans quelle mesure la proposition visant à présenter des examens en langue allemande avant d'être reconnu bilingue est compatible avec la création d'une unité germanophone, telle qu'elle est proposée à l'article 8.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft onderhavig wetsvoorstel besproken op 3 februari 1999.

I. ALGEMENE BESPREKING

Dhr. Gehlen licht toe dat er sedert een aantal jaren te weinig Duitstaligen tot een loopbaan bij het leger worden aangetrokken doordat zij in eerste instantie worden ontmoedigd door de toelatingsexamens die uitsluitend in de Franse of de Nederlandse taal worden afgenomen. Hij legt uit dat het voorliggend wetsvoorstel dan ook tot doel heeft de toegang tot het leger voor Duitstalige kandidaat-officieren of onderofficieren te vergemakkelijken door hen de mogelijkheid te bieden het toelatingsexamen over de grondige kennis in de Duitse taal af te leggen. Het resultaat van dit examen zal meetellen voor de rangschikking met het oog op de aanvaarding van de kandidaat. Bovendien kan dit examen in aanmerking worden genomen voor de erkenning van tweetaligheid die in een latere fase aanleiding kan geven tot het verlenen van de toelage voor tweetaligheid. Tenslotte wordt voor de Duitstalige kandidaat-vrijwilligers de mogelijkheid voorzien om de basisopleiding in het Duits te volgen in een Duitstalige eenheid die kan worden opgericht op het niveau van een peloton. De spreker onderstreept dat hierdoor geenszins een derde taalsysteem wordt gecreëerd omdat de opleiding in de Duitse taal zich beperkt tot de basisopleiding in de op te richten Duitstalige eenheid.

Dhr. Dallons feliciteert de indiener van het wetsvoorstel omdat met dit initiatief een belangrijke lacune in de wetgeving t.o.v. Duitstaligen in België wordt weggewerkt.

Dhr. Borginon heeft alle begrip voor de problematiek van de Duitstaligen in België maar hij wenst in eerste instantie voorbehoud te maken t.o.v. de mogelijke gevolgen van het voorstel op de taalwetgeving, in het bijzonder t.o.v. de Nederlands- en Franstaligen. Hij vraagt zich bvb. af wat een het begrip "Duitstalige sodaat", zoals gelibelleerd in art. 8 van het voorstel, inhoudt.

Dhr. Eeman maakt een opmerking van formele aard, hij wijst op de Oud-Vlaamse schrijfwijze en pleit voor een actualisering ervan.

Ook *de voorzitter* stelt zich de vraag in hoeverre het voorstel, om examens in de Duitse taal af te leggen met daaropvolgend de erkenning van tweetaligheid, te rijmen valt met de oprichting van een Duitstalige eenheid zoals voorgesteld in artikel 8.

M. Gehlen précise que la proposition de loi concerne les gradés de l'armée, c'est-à-dire les officiers et sous-officiers dont la promotion est subordonnée à la reconnaissance du bilinguisme (allemand-français ou allemand-néerlandais).

M. Borginon demande quel sera le rapport entre l'article 8 proposé (qui prévoit la possibilité de créer une unité au niveau d'un peloton) et l'article 19 de la loi de 1938, qui dispose que les unités linguistiques doivent être créées au niveau d'une compagnie. Il se demande par ailleurs si l'article 21 de la loi de 1938, qui prévoit que les officiers subalternes et les gradés (les sous-officiers) doivent prouver, par le biais d'un examen, leur connaissance effective de la langue allemande, aura encore quelque utilité.

Le représentant du ministre de la Défense nationale précise qu'il n'y a aucune incompatibilité entre l'article 8 proposé et l'article 21 de la loi, dès lors que les candidats officiers et sous-officiers allemands présenteront l'examen d'entrée en allemand et répondront ainsi à la condition posée à l'article 21. En outre, les francophones et les néerlandophones peuvent, moyennant un examen linguistique d'allemand, être versés dans une unité germanophone, si le nombre de germanophones s'avérait insuffisant pour l'encadrement.

II. DISCUSSION DES ARTICLES

Articles 1er à 7

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Art. 7bis (nouveau)

M. Van Erps et consorts présentent un amendement (n° 1 - Doc. n° 1887/2) tendant à insérer un article 7bis (nouveau) visant à encourager la connaissance d'une autre langue nationale en prévoyant que les volontaires peuvent fournir effectivement la preuve de cette connaissance et bénéficier ainsi d'une allocation de bilinguisme, à l'instar de ce qui a été fait pour les officiers et sous-officiers bilingues occupés dans des unités bilingues ou dans des unités de régime linguistique différent du leur.

M. Dallons s'enquiert de l'incidence budgétaire de l'instauration d'une prime de bilinguisme pour les volontaires.

Dhr. Gehlen verduidelijkt dat het wetsvoorstel betrekking heeft op de gegradueerden van het leger, namelijk op officieren en onder-officiëren die de erkenning van tweetaligheid (DF of DN) nodig hebben om promotie te kunnen maken.

Dhr. Borginon wenst te vernemen hoe art. 8 van het wetsvoorstel (de mogelijkheid tot de oprichting van eenheid op het niveau van een peloton) zich verhoudt t.o.v. artikel 19 van de wet van 1938 dat bepaalt dat taaleenheden op het niveau van een compagnie worden opgericht. Voorts vraagt hij zich af in hoeverre art. 21 van de wet van 1938 dat voorziet dat de lagere officieren en de gegradueerden (de onder-officiëren) de wezenlijke kennis van de Duitse taal via een examen moeten doen blijken, nog zin heeft.

De vertegenwoordiger van de minister van Landsverdediging verduidelijkt dat er geen tegenstrijdigheid bestaat tussen het voorgestelde artikel 8 en artikel 21 van de wet omdat Duitstalige kandidaat-officiëren en onderofficiëren het toelatings-examen in het Duits zullen afleggen en aldus zullen voldoen aan de voorwaarde van artikel 21. Bovendien kunnen Nederlands- en Franstaligen, mits een taalexamen Duits, toetreden tot een Duitstalige eenheid indien blijkt dat er voor het kader onvoldoende Duitstaligen zijn.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 tot 7

Deze artikelen geven geen aanleiding tot verdere bespreking.

Art. 7 bis (nieuw)

Dhr. Van Erps c.s. dient amendement nr. 1 (Stuk nr. 1887/2 - 98/99) in tot invoeging van een nieuw artikel 7bis (nieuw). Het amendement strekt ertoe de kennis van een andere landstaal aan te moedigen door voor vrijwilligers de mogelijkheid in te voeren die kennis ook effectief te bewijzen en bijgevolg te genieten van een tweetaligheidspremie zoals dit reeds werd ingevoerd voor tweetalige officieren en onder-officiëren die zijn tewerkgesteld in tweetalige eenheden of eenheden van het andere taalstelsel.

Dhr. Dallons wenst te vernemen wat de budgettaire weerslag zal zijn van het invoeren van een tweetaligheidspremie voor vrijwilligers.

Le représentant du ministre répond que l'instauration de cette réglementation dans la loi n'aura en soi aucune incidence budgétaire. C'est l'arrêté d'exécution, qui devra être pris pour instaurer la prime de bilinguisme pour les volontaires, qui aura une incidence budgétaire.

M. Borginon juge anormal qu'une réglementation relative l'octroi d'une allocation de bilinguisme pour les volontaires soit inscrite dans la loi sur l'emploi des langues par le biais d'un amendement à la proposition de loi à l'examen. Il estime que s'il est vrai que la problématique de l'octroi d'allocations de bilinguisme mérite d'être débattue, cette matière ne relève pas, en tant que telle, de la *ratio legis* de la proposition à l'examen. Il y a en outre lieu d'engager le débat sur d'autres aspects de la loi concernant l'usage des langues à l'armée. L'intervenant pense plus particulièrement, à cet égard, à la fixation d'une date fixe pour le dépôt du rapport annuel sur l'usage des langues à l'armée. Il estime dès lors qu'il n'est nullement opportun d'inscrire dans la proposition de loi à l'examen une réglementation régissant l'octroi d'allocations de bilinguisme. Au demeurant, il fait observer que la réponse du représentant du ministre au sujet de l'incidence budgétaire de l'instauration de cette réglementation ne le satisfait pas.

M. Van Erps admet que les arguments développés par l'intervenant précédent méritent réflexion. Il estime que la problématique des allocations de bilinguisme peut être réglée dans ses moindres détails par le biais d'une autre proposition de loi. L'amendement n° 1 est par conséquent retiré.

Art. 8

La portée de l'article 8 a déjà été examinée dans le cadre de la discussion générale (voir *supra*).

III. VOTES

Les articles 1er à 8 sont adoptés à l'unanimité.

L'ensemble de la proposition de loi est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

J. VAN ERPS

Le président,

J.-P. HENRY

De vertegenwoordiger van de minister antwoordt dat het inschrijven van een dergelijke regeling in de wet op zich geen budgettaire impact heeft. Het is het uitvoeringsbesluit, dat zal worden genomen om de tweetaligheidspremie voor vrijwilligers in te voeren, dat een budgettaire weerslag zal hebben.

Dhr. Borginon oppert bezwaar tegen het feit dat een regeling betreffende een tweetaligheidspremie voor vrijwilligers als amendement op het voorliggende wetsvoorstel in de wet op het gebruik der talen zou worden ingevoerd. Hij meent dat de problematiek inzake tweetaligheidspremies inderdaad een grondige bespreking waard is maar dat dit onderwerp als dusdanig niet ressorteert onder de *ratio legis* van het voorliggende wetsvoorstel. Bovendien zijn nog andere aspecten met betrekking tot de wet op het gebruik der talen in het leger aan te voeren. De spreker denkt hierbij in het bijzonder aan het inschrijven van een vaste datum voor het neerleggen van het jaarverslag over het taalgebruik in het leger. Hij acht het dan ook geenszins opportuun om een regeling dat moet leiden tot het toekennen van taalpremies, in het voorliggend wetsvoorstel in te schrijven. Overigens merkt hij op dat het antwoord van de vertegenwoordiger van de minister met betrekking tot de budgettaire weerslag van een dergelijke regeling hem geen voldoening geeft.

Dhr. Van Erps neemt de aangevoerde argumenten van de vorige spreker in overweging. Hij meent dat de problematiek van de taalpremies inderdaad aan de hand van een afzonderlijk wetsvoorstel grondig kan worden geregeld. Amendement nr. 1 wordt bijgevolg ingetrokken.

Art. 8

De draagwijdte van artikel 8 werd reeds naar aanleiding van de algemene bespreking besproken (zie *supra*).

III. STEMMING

Artikelen 1 tot 8 worden eenparig aangenomen.

Het gehele wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

J. VAN ERPS

De voorzitter,

J.-P. HENRY